

Varer. Jeg ved imidlertid, at de eksisterer, men der føres jo en meget skarp Kontrol med dem, for at de ikke skal komme ud. Der udleveres kun to til den handlende. Han underskriver dem begge, beholder den ene selv og afleverer den anden til Grosseren — han er forpligtet til at tilbagelevere den —, og ethvert Misbrug fører til, at den paagældende ikke kan faa Varer; hvis han forbryder sig mod Erklæringens Bestemmelser, har det til Følge, at der bliver lukket for ham, det er selvfølgelig. Og saa er det ikke saaledes, at han derefter kan gaa et andet Sted hen og købe, thi dette Kartel vedrørende Gummi omfatter de væsentligste Firmaer her i Landet, ikke blot Schønning & Arvé, men ogsaa de store udenlandske Firmaer som f. Eks. Dunlop og Michelin. Der er altsaa ikke en Gang noget nationalt Formaal forbundet med denne Underhaands-Prisaftale. Hvis der endda var forbundet noget nationalt Formaal dermed, f. Eks. at man vilde begunstige den danske Industri eller danske Frembringelser, men det er der ikke, de er alle sammen lige gode indenfor dette Kompagni, baade de indenlandske og de udenlandske Fabrikanter og de Grosserere, som importerer udenlandske Varer. Det er saadanne Bestemmelser, Lovforslaget er rettet imod; og som man vil kunne se af de Oplysninger, der ledsager Lovforslaget, søger man ogsaa i andre Lande at komme den Slags Bestemmelser til Livs.

Af Varer, der sælges under omtrent samme Forhold som Gummivarer, vil jeg nævne Petroleum, Öl, Margarine, Mælk, Brød, Cigarer og Osrøm-Pærer. Paa disse Varer er der fastsat Udsalgspriser, der bestemmes af de forskellige Købmandsorganisationer i Forening med henholdsvis Fabrikanter og Grossister; sælger en Detaillist disse Varer under den aftalte Pris, nægter Fabrikanter og Grossister fremtidig at levere til ham. Altsaa der er der en Forpligtelse til at overholde disse bestemte Priser.

En anden Slags kollektive Underhaandsbestemmelser gælder f. Eks. med Hensyn til Cigaretter, Tobak og Skraa. Vibe-Hastrups Skocreme, Heidelberger Ed-dike, Cingalla The og Sunlight Sæbe. Alle disse Varer er fra Fabrikanternes Side forsynet med en fast Udsalgspris, og saa snart Fabrikanter eller Grossister konstaterer, at en Detaillist sælger disse Varer under Udsalgsprisen, lukker man af for ham, han faar ikke leveret mere. En tredje Form omfatter Ota Havregryn, Risgryn, Rismel, Vaskemiddelet „Persil“, Akvavit, Cloc Likør,

Heerings Cherry Brandy og flere andre spiritusø Vine, hvorom det hedder, at disse Varer er forsynet med en fast Pris, og i Tilfælde af Undersalg idømmes Detailhandleren i Henhold til Lov af 29. Marts 1924 § 13 Bøde — altsaa i Henhold til den Lov, hvis § 13 nu foreslaas ophævet. For disse Varers Vedkommende vil man ikke kunne opnaa nogen Avance over 25 pCt., men i Tider som de nuværende forekommer det mig ogsaa betænkeligt at tillade en saadan Avance og at lovfæste den; jeg maa nærmest betragte det som en Misforstaaelse, at denne Bestemmelse i sin Tid er kommet ind i Loven om uretmæssig Varebetegnelse og Reklame.

Denne Form for kollektive Prisaftaler fra enkelte Firmaers eller Grupper af Firmaers Side drives, som man ser, i meget stor Udstrækning, og foruden de Varer, hvorom jeg nu har været i Stand til at konstatere dette Forhold, er der selvfølgelig mange andre Varer, for hvilke der i det skjulte er fastsat en Detailhandlerpris, under hvilken der ikke maa sælges.

Ved Siden af disse Prisaftaler har man de kendte kollektive Prisaftaler af organisationsmæssig Natur, der populært er kendt under Betegnelsen „Mestergrise“. Der er imidlertid ingen Grund for mig til at komme ind paa en nærmere Omtale af dem, det er fra Tid til anden, snart eet Sted, snart et andet, afsløret, hvorledes man ved saadanne rent organisationsmæssige Underhaandsaftaler har sikret sig en ganske urimelig Overpris. Det er desværre ikke en Gang gaaet saaledes, at den Mand, der udførte Arbejdet, i alle Tilfælde har faaet Profitten; det har endog været drevet saa vidt, at Overskuddet ved saadanne Forretninger meget ofte er blevet fordelt mellem en eller flere af dem, der ikke fik Arbejdet, og en Del er sikkert ogsaa i mange Tilfælde gaaet til Organisationerne.

Det er disse Former for Næringsliv, som forekommer mig i allerhøjeste Grad uheldige, og som man maa søge at komme til Livs. Nu gaar det foreliggende Lovforslag ikke saa vidt, at det vil ramme alle de af mig her fremdragne Forhold, men Regeringen har meget maadholdent begrænset Forslaget til kun at omfatte Artikler og Varer, som kan henregnes til de almindelige Livsfornødenheder. Som Følge deraf forekommer det mig ogsaa, at det maa være Folk fra anden Side lettere at acceptere det Princip, som er nedlagt i dette Lovforslag, thi det maa dog erkendes, at med de almindelige Livsfornødenheder maa der drives en nogenlunde ærlig og redelig Handel